№ 40. Sestdeen, 7. aprili 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedeknown: otrdeenâ, zeturtdeenâ un ſeſtdeenâ,

Redakzija un ekſpedizija: Jelgawâ, Skrihwera eelâ № 35.

91. gada gahjums.

Makſà,
par pastu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Sludinajumi makſà: par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Pirms Juhs zitus papirosus pehrzeet, iſmehginajeet muhſu jaunos pretnikotina papirosus
AERO 10 gab. 6 kap.
Koloboffs un Bobroffs, Sw. Peterburgâ.

Paſnojums dahrſkopjeem.

Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkâ Sabeedriba, kâ finams, paſchas ſpehkeem ruhpejas par arodneeziſkas iſglihtibas iſplatiſchanu un agronomiſkas palihdſibas ſneegſchanu laukſaimneekeem, ſarihkodama plaſchus wiſpahrigus laukſaimneezibas kurſus, kuros eerahda weetu plaſcheem preekſchneſumeem par dahrſkopibu un augļkopibu (ſahkot ar 1908. g., kâ weenigâ Baltijâ), rihkodama ſpezialas dahrſa raſchojumu iſſtahdes paſchu mahjâs ar pamudinaſchanas noluhku uſ ſcho eenesigo laukſaimneezibas noſari, peedalîdamâs ar Baltijas dahrſkopibas raſchojumeem plaſchakâs Kreewijas iſſtahdês — tirgos, krahdama zaur ſawu dahrſkopibas ſekziju materialus par muhſu augļkopibas ſtahwokli un truhkumeem, tos pahrrunajot atſewiſchkâs laukſaimneeku ſaeimâs, iſſuhtidama ſawu dahrſkopibas ſpezialiſtu pee laukſaimneekeem eekahrtot uſ weetas dahrſkopibu un turet atſewiſchkas preekſchlaſiſchanas. Pee ſchi darba ſtrahdajot, dahrſkopibas ſekzija nahkuſi pee pahrleezibas, ka ar preekſchlaſijumeem un uſmudinajumeem ween nepeeteek, ka tapat kâ zitâs laukſ. noſarês ari dahrſkopibâ no ſwara, ka ſaimneezibas apmekletu ſiſtematiſki weenmehr ihpaſchi dahrſu pahrraugi, dahrſkopibas lectprateji, un ihſtâ laikâ buhtu ſaimneekeem pee rokas ar padomu un aiſrahdijumeem. Nemot wehrâ ſcho peerahdijuſchos wajadſibu un ruhpedamâs ari par to, lai muhſu jaunee arodneeki neiſklihſtu tahlajâ paſaulê, bet paliktu ſchepat tehwu ſemê, tehwu mahjâs, kuras wehl gaidit gaida uſ intenſiwaku ſaimneekoſchanu, Ekonomiſkâs Sabeedribas Walde nolehma, beſ ſawa jau no 1908. gada algotâ dahrſkopibas ſpezialiſta, wehl peenemt ſahkumâ diwus dahrſkopibas inſtruktorus paſchu ſemê, Keiſ. Kreewijas Dahrſkopibas Beedribas Rigas nodalas dahrſkopibas ſkolâ audſinatus darbineekus, kuri waretu ſiſtematiſki apmeklet ſinama rajona dahrſus un buht laukſaimneekeem par palihgeem dahrſkopibâ. Schee jaunee dahrſkopibas inſtruktori, kâ paſchu ſemê audſinati un ſkoloti, labi pahrſin wiſus weetejos dahrſkopibas apſtahkļus. L. Laukſ. Ekonomiſkâs Sabeedribas Dahrſkopibas Sekzija zer, ka muhſu zentigee dahrſkopji ſanems ſcho L. Laukſ. Ekonomiſkâs Sabeedribas paſahkumu ar tahdu pat atſinibu, kâ wiſu lihdſchinejo winas darbibu laukſaimneeku

Jelgawas Laukſaimneez. Beedribas Krahſchanas-Aiſdoſchanas Sabeedriba,

Jelgawâ, Katoļu eelâ 44. Telefons 62.

Sabeedr. bilanze 29. februarî 1912. g. 5,184,311 rub. 04 kap.

Sabeedribas bilanze bija:

1911. g. 31. dezembrî	5,119,150 rub.	37 k.
1910. „ „ „	3,846,207 „	74 „
1909. „ „ „	3,012,856 „	54 „
1908. „ „ „	2,482,661 „	46 „
1907. „ „ „	1,946,968 „	24 „
1906. „ „ „	1,443,094 „	42 „
1905. „ „ „	999,767 „	74 „
1904. „ „ „	837,356 „	67 „
1903. „ „ „	645,640 „	01 „
1902. „ „ „	413,771 „	76 „
1901. „ „ „	230,608 „	68 „
1900. „ „ „	109,560 „	77 „

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenam no pulkſt. 10—2 deenâ.

Sabeedriba makſà par noguldijumeem 3—6%, rehkinot no noguldiſchanas deenas.

Par aiſdewumeem aprehkina 6—8%.

Peeprasijumus pehz aiſdewumeem iſſpreeſch pirmdeenâs un zeturtdeenâs. Aiſdewumi teek iſſneegti uſ obligazijam (nekuſtinameem ihpaſchumeem), wehrtspapireem un uſ galwoſchanu.

Noguldijumus war eeſuhtit ari pa paſtu waj zaur walſtsbankas kantoreem un nodalam kâ ari rentejam uſ Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahſchanas un Aiſdoſchanas Sabeedribas tekoſcha rehkina Jelgawas rentejâ Nr. 63659. Eeſuhtito naudu ſanehmuſe Sabeedriba iſgatawo noguldijumu ſihmi pehz noguldītaja wehleſchanâs un to winam pa paſtu iſſuhta. Uſ noguldītaju wehleſchanos ari noguldijumu prozentes teek pa paſtu iſſuhtitas un tâpat ari pee noguldijuma atmakſas noguldītajam peenahzigâ ſumma war tikt pa paſtu waj zaur renteju peeſuhtita.

Walde: agronoms J. Biſſeneeks, D. Kahnbergs un agronoms J. Braſda.

wiſpahribas labâ un nekaweſees greeſtees pee winas ari pehž dahrſu pahrraugeem, lai drihſ ween darbotos ne tikai 2 un 3, bet gan pahris deſmit un wairak ſchahdu dahrſneeku — inſtruktoru. — Sawâ darbibâ augļu raſchas iſmantoſchanas ſinâ Dahrſkopibas Sekzija nahkuſi pee tâs pahrleezibas, ka ar daudſ augļeem ween wehl nekas naw panahkts, bet gan tikai ar daudſ labeem augļeem! Lai tahdus panahktu, tad augļu dahrſi peenahzigi jaapkopj. Kopſim ſchahdus dahrſus, tad mums buhs daudſ labu augļu ikgadus un tad ari wareſim nopeetmi kertees pee winu kahrtigas iſmantoſchanas un mums nebuhs uſ preekſchu wairs tâ, kâ peem. pehrn rudeni dahrſkopju kongreſâ jajautâ, ko lai daram ar ſaweem nobiruſcheem un ſemê guloſcheem augļeem? Apkoptâ dahrſâ tahdas leetas nenoteek. Ir pehdejais laiks, ka wehl zeeſcham pee ſewis ſchahdas nekahrtibas augļkopibâ. Rudenos barojam zuhkas ar ahboleem un blihwejam Daugawu pilnu, bet ſeemâ mums japehrk augļi par dahrgu naudu no zitureenes. Ta naw muhſu iſglihtibas ſtahwokla zeeniga parahdiba. Tâ tad mums jaorganiſê muhſu augļu iſmantoſchana, bet lai to waretu, tad papreekſchu jaruhpejas, lai mums nebuhtu par wairak gadeem reiſi tahds augļu bagats galds, bet gan katru gadu peeteekoſchas raſchas, ko waram weenigi tikai ar pareiſu dahrſu apkopſchanu panahkt. Sahkot ar ſcha gada aprila mehneſi Latweeſchu Laukſaimn. Ekonomiſkâs Sabeedribas Dahrſkopibas Sekzija warês ſuhtit ſawus leetpratejus, kadehļ luhdſam laikus eeſuhtit atteezoſchus peeprasijumus, lai tos ſpehtu peenahzigi iſpildit. Dahrſkopibas gads ſahkas ar aprili un taiſni paſchâ eeſahkumâ eekriht ſwarigi dahrſkopibas darbi. Noteikumi par ſcho inſtruktoru iſſuhtiſchanu ir ſekoſchee:

1) L. Laukſ. Ekonomiſkâs Sabeedribas beedri un beedribas — beedreenes, kuri grib iſleetot dahrſkopibas inſtruktoru pakalpojumus, eemakſâ weenreiſigi gadâ, beſ wehlak makſajameem inſtruktoru zeļa iſdewumeem un deenas algas, Dahrſkopibas Sekzijai 5 rbl. Scho makſu eemakſajuſcheem beedreem preekſchroziba uſ inſtruktora dabuſchanu tahdos gadijumos, kad peeprasijumu wairak, nekâ ſpehjams-ļtos iſpildit.

2) Beedreem, kuri ceſtahjuſchees Dahrſkopibas Sekzijas inſtruktoru organiſazijâ, par inſtruktoru apmeklēſchanu buhtu jamakſâ deenas alga 3 rubļi un zeļa iſdewumi pa dſelſszeļu 3. klaſê, kâ ari iſdewumi par braukſchanu ar ſirgeem, ja pehdejee neteek preti ſuhtiti.

3) Organiſazijâ nepeederigâm ſaimneezibam jamakſâ zeļa iſdewumi un dubulta deenas makſa. Dahrſkopibas Sekzijâ war eerakſtitees tikai Ekonomiſkâs Sabeedribas beedri.

4) Augſchejos noteikumos minetâ makſa ſaprotama par jau eerihkotu dahrſu apmeklēſchanu. Par jauneerihkojameem

Paſpahrne.

Iſgudrots jauns tuberkuloſes dſeedinaſchanas weids.

Milſigu intereſi, kâ publikas, tâ ahrſtu ſtarpâ, ſazehluſi ſina, ka ungaru ahrſts A. Sendeſi atradis jaunu lihdſekli preekſch tuberkuloſes dſeedinaſchanas ar radioaktiwâ jodina preparata peepalihdſibu. Par jauno atradumu ſinojuſchi diwi Pariſes ahrſti — Bernheims un Djeparts. Wini ſinoja, ka Sendeſi preparats iſmehginats ſimteem ſlimibu gadijumos un arweenu darijis ſlawenu eeſpaidu, daudſos gadijumos pilnigi iſweſelodams tuberkuloſes ſlimneekus. Tagad daſchâs ahrſtu aprindâs raduſchâs ſchaubas par jauno lihdſekli un daudſi waizâ, kadehļ paſinojums notizis Pariſê, bet ne Budapeſchtâ. Uſ ſcheem jautajumeem Dr. Sendeſi patlaban ſneedſis plaſchu atbildi „Taimſâ", kur ſaka, ka tas jau pehrngad laſijis ſinojumu par ſawu atradumu ahrſtu kongreſâ un pehz tam pahrdrukajis to wairakâs walodâs. Pariſes ahrſtu ſinojumi ir weenigi peeklahjibas akts pret winu, jo wini daudſos gadijumos ar ſekmem jau leetojuſchi wina lihdſekli.

Baziļu muſejs.

Nujorkâ „Dabas ſinibu muſejs" ſahzis organiſet baziļu kolekzijas, zik plaſchi ween eeſpehjams. Schahdas kolekzijas ſalaſiſchana, kâ iſrahdas, naw weegla leeta: baziļu paſaule ir milſigi raiba. Wiſbagatakâ dſihwu baziļu kolekzija ir profeſoram Kalam wina labaratorijâ Pragâ. Pehz ſchis kolekzijas parauga teek organiſeta ari Nujorkas kolekzija, preekſch kam jau ir aſigneta milſiga naudas ſumma, un ſewiſchki baziļu medneeki teek ſuhtiti uſ wiſattahlakeem apgabaleem preekſch wehl nepaſihſtamu mikrobu un baziļu ſugu pehtiſchanas. Pee „Baziļu muſeja" atradiſees paſtahwigi dimi bakteriologi un winu peenahkums buhs ne tik ween baziļu audſeſchana preekſch tam, lai iſpehtitu tos, bet lai arweenu buhtu krahjumâ kreetns eſſemplaru-ſkaits, kurſch nepeezeeſchams tahdeem ſinibu wihreem, kuri nodarbojas ar bakteriologiju. Amerikas publika jau ſauz ſcho dahrſu par „Mikrobu zoologiſko dahrſu". Winſch tiks dalits uſ ſeſchâm klaſem, atteezotees uſ baziļu ſeſchâm ſchkiram: kokas, ſtafilokokas, ſtreptokokas, baziļi, wibrioni un fermenti.

Runajoſchs kinematografs.

Lihdſ ſchim figuras, kuras tika tehlotas kinematografos, dſeedaja mahkſligâ kahrtâ, tas ir winas kuſtejâs uſ audekla ar ſchestikulaziju, kura tika peemehrota fonografa dſeedaſchanai, kurſch atradâs daſchu arſchinu attahlumâ. Bet tagad ir iſgudrots tahds aparats, kurſch zilweku kuſtibas kinematografâ it kâ dabiſki ſaweeno ar winu balſim. Scho aparatu ſauz par kronofonu. Oratori uſſtahjas uſ audekla un winu ehnas teeſcham runâ pilnâ ſaſkanâ ar wiſam kuſtibam un ſcheſteem. Atleek wehl papildinat aparatu taî ſinâ, lai elektriſkee motori netaiſitu leelu troſkni un lai neſchnahktu kronofonu abata. Pehdejâ neehrtiba ari gandrihſ jau nowehrſta, un tâ kâ kinematografâ, ja ne ſchodeen, tad rihtu jau warês rahdit krahſainas bildes, tad dſihwes iluſija tiks panahkta wiſpilnigakâ kahrtâ.

Kroneſchanas ceraſchas.

Starp daudſâm kroneſchanas ceraſcham daſchas ir tik kurioſas, ka tâs war eſſiſtet weenigi tahdâ wiſadu tradiziju ſemê, kâ Anglijâ. Kroneſchanas deenas rihtâ lords ober-kamerhers perſonigi paſneedſ karalim kreklu, ſekes un zitus tualetes peederumus. Winam taî deenâ ir teeſiba perſonigi palihdſet uſgehrbt wiſas ſchis leetas. Par to winſch dabūn 40 metru ſarkana ſamta un gultu, kurâ taî nakti gulejis karalis. Tahlak par to, ka ſchis lords palihdſejis karalim nomaſgatees, tas dabon kruhſi, no kuras paſneedſis tam uhdeni un blodu, kurâ karalis maſgajees. —is.

Ahbeze preekſch Indijas.

Neſen Londones indeeſchu ſabeedribâ miſionars Noulſs lizis preekſchâ eewest preekſch wiſâm tautibam, kuras apdſihwo Indiju, weenu wiſpahrigu ahbezi. Leeta paſtahw eekſch tam, kâ Indijâ, kurai ir 300,000,000 eedſihwotaju, paſtahw lihdſ 50 ahbezes. Wiſâm winâm ir ſilbju rakſturs un, lai drukatu kaut ko kahdâ eedſimto walodâ, tad wajadſigs no 500 lihdſ 1000 daſchadu burtu. Kaut eeedſimto 200 walodâs ir tikai pawiſam ap 63 ſkanas, bet preekſch tam, lai wiſas tâs nodrukatu, wajadſigs lihdſ 20,000 wiſgudrako burtu. Schis daudſâs un gruhtâs ahbezes ir galwenais, ja ne weenigais eemeſls, kadehļ induſu iſglihtiba ſtahw uſ tik behdigas pakahpes. Pehz miſionara wahrdeem ir tikai trihs ahbezes, kuras war noderet par pamatu jaunajai indeeſchu nazionalai ahbezei: arabeeſchu, perſeeſchu waj „nagari" — tagadejâ ſanſkrita waj latinu. Pehdejâ iſrahdas par wiſnoderigaku preekſch mehrka (un par wiſweenkahrſchaku, bet winu wajag peemehrot weetejeem apſtahkleem, preekſch kam to wajag nepeezeeſchami papildinat ar ſewiſchkeem burteem preekſch daſchâm indeeſchu ſkanam. Schahda faſtahwa ahbezi waretu leetot preekſch wiſâm indeeſchu walodas noſarem un iſlokſnem un tai buhtu ſaws ſkanu ekwiwalents eiropeeſchu walodâs. Sanſkritu un latinu walodas zetas no kopejas ſaknes un winu ahbezes war tikt ſaweenotas. Angļu waldibai wajag eezelt ihpaſchu komiſiju preekſch ſchi jautajuma apſtrahdaſchanas, un ar auſtrumu walodu prateju un pedagogu palihdſibu pahrſtrahdatâ jaunâ ſiſtema war tikt nodota preekſch labprahtigas leetoſchanas ſkolâs un ſabeedriſkâs eeſtahdês.

atlihdsinajumu nolemj katrâ gadijumâ sewischki, weenojotees par to ar Dahrskopibas Sekziju.

5) Par plaschakeem rakstiskeem padomeem, kâ daschadeem projekteem, planeem u. t. t. maksa teek nemta pehz weenoschanâs ar Dahrskopibas Sekziju.

Latweeschu Laukſaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas Dahrskopibas Sekzija.

No ahrsemem.

Italeeschu-turku karsch.

Jaunakais italeeschu kara darbs ir tas, ka wini preeksch daschâm deenam zehla malâ kara spehku pee Zuaras, netahl no Tunisas robeschas. Zuara atrodas pee karawanu zela, kas gar juhrmalu web no Tunisas uz Tripolisu, un italeeschu noluhks bij laikam tas, lai zaur Zuaras eenemschanu pahrwalditu scho karawanu zeku un apturetu eerotschu, munizijas un pahrtikas peeweschanu no Tunisas turkeem Tripolisâ. Bet waj italeeschi to panahks, ir jautajums, jo ateet no juhrmalas wini neeedroschinasees un tadehl turku karawanes warês paeet garam Zuarai attahlak no juhrmalas. Bet ja italeeschem ari isdotos galigi slehgt zeku gar Zuaru, tad tomehr turki par to daudz nebehdajot, jo tahlak semê eekschâ no Tunisas uz Tripolisu wedot wehl diwi karawanu zeli. — Jauneezeltais italeeschu flotes wirskomandeers admirals Wiale ar pirmo eskadri jau isbrauzis no Tarentas ostas un wispirms braukschot uz Zuaru, lai stahtos tur stahwoschâs flotes nodalas weetâ, kura sawukahrt braukschot uz Tarentu, laikam kugu reparaturas noluhkâ.

Nelabas sinas par italeeschu stahwokli kara laukâ sneedz „Berl. Morgenpost" korespondents. Winsch raksta sawai awisei no Dernas: „Neskatotees uz italeeschu uswaras sinam, war teikt, ka italeeschu militariskais stahwoklis ir koti nelabs. Tikai ar mokam italeeschi turas sawos apzeetinajumos, kuri ir ne tahlak par 4 kilometreem no juhrmalas un tâ wini tikai ar kugu leelgabalu palihdsibu turas Bengasê, Dernâ, Tabrukâ un Tripolisâ. Eet tahlak semê wini nespehj. Pehdejâs zihnâs italeeschus sakawa un turki eemantoja daudz kara peederumu un munizijas. Wispahrejs militariskais stahwoklis, skatotees no kara sahkuma, italeeschu pusê ir palizis nelabaks."

No Tripolisas bez tam wehl sino, ka tur paleekot nemeerigi italeeschu reserwisti, kuru klausibas laiks notezejis un kuri prasot, lai winus laisch mahjâ. Italeeschu saldatu gara stahwoklis, kurus turki no semes puses faktiski tur eelenktus, esot koti saschkuzis.

Pasaules leelakâ twaikona „Titanik" bojâ eeschana.

Kâ jau sinots, anglu twaikonis „Titanik", kas bij leelakais twaikonis pasaulê, zelâ no Southemptonas uz Ameriku usskrehja uz ledus blahka un dabuja zaurumu. Twaikonis pa beesdrahts telegrafu issauza palihgâ kahdu kugi, kas usnehma datu no pasascheereem, galwenâ kahrtâ seewas un behrnus, kamehr „Titanik", wehl turedamees uz uhdena, turpinaja zeku uz Halifaksu. Tagad Pet. tel. agentura sneedz par „Titanik" katastrofu schahdas sinas:

Bostonâ, 16. (3.) aprilî. Dabuta sina, ka twaikonis „Karpatia" ar 868 no „Titanik" isglahbteem pasascheereem eet uz Nujorku. Starp isglahbteem leelakâ daka seeweeschu un behrnu. Zehluschâs baschas par pahrejo pasascheeru un kuga kauschu likteni.

Berlinî, 16. (3.) apr. „Titanik" maksaja 12½ milj. rublu un kopâ ar lahdinu bij apdroschinats par 59 miljonu frankeem (apmehram 22 miljonu rublu).

Nujorkâ, 16. (3.) apr. Pehz pehdejâm sinam, no „Titanik" isglahbti un atrodas uz twaikona „Karpatia" 800 pasascheeri. Bojâ gahjuscho skaits ir apmehram 1500.

Berlinê, 16. (3.) apr. Atklahjot reichtaga sehdi, presidents isteiza Wahzijas dsiłas sehras par 1500 daschadu tautibu zilweku bojâ eeschanu uz twaikona „Titanik". Reichstaga lozekli noklausijâs presidenta runu peezehluschees kahjâs. Starp bojâ gahjuscheem ir pasihstamais anglu publizists Wiljams Steds.

Londonâ, 16. (3.) aprilî. Deputatu palatâ Askwits dsili sajustos wahrdos isteiza Anglijas sehras „Titanik" bojâ eeschanas gadijumâ. Pa runas laiku palatâ waldija dsilsch klusums. Pretim tradizijai parlamenta lozekli pa runas laiku nonehma zepures.

Nujorkâ, 16. (3.) aprilî. Twaikonis „Titanik" naktî nogrima.

Gaisa kuga „Schütte-Lanz" nelaimigs brauzeens.

No Lanza gaisa kugu buhwetawas laukuma Reinau'â (Wahzijâ) 13. aprilî (31. martâ) pazehlâs gaisâ pehz profesora Schüttes sistemas buhwets aerostats „Schütte-Lanz". Diwâs gondolês, kuras bij peekahrtas wirwês (newis zeeti peestiprinatas ar metala stangam, kâ pee Zeppelina sistemas kugeem) atradâs kopâ 13 brauzeji, to starpâ pats prof. Schütte un Lanza swainis, fabrikants Rechlings. Kahdu laizinu braukschana weizâs labi, bet tad aerostats peepeschi no 300 metru augstuma ahtri laidâs uz leju un nogahsâs kahdâ plawâ. Preekschejai gondolei atsitotees pret semi, prof. Schütte ar leelu lihkumu pa gaisu tika issweests ahrâ, bet palika neeewainots. Iskrita ari ziti, pee kam weenam monteerim tika pahrlaustas ribas. Otrâs gondoles eekschâ sehdetaji taî brihdî ismeta balastu un kugis atkal pazehlâs gaisâ, uz weetas sasneegdams 1500 metru leelu augstumu. Tad tika islaista gahse un kugis par jaunu nonahza semê un atkal ar sparu atsitâs pret semi. 6 pahrejee brauzeji mu sawukahrt tika issweesti ahrâ, pee kam fabrikants pahrsita waigu, bet ne wahrigi. Pats kugis palika kokos karajotees, lihdz atnahza saldati un to sawahza. Prof. Schütte aisrahda, ka, ja gondoles buhtu negrosami peestiprinatas pee kuga, tad laikam wisi brauzeji buhtu dabujuschi galu. Nelaimigais brauzeens mehnescha 13. deenâ ar 13 brauzejeem profesoru gandrihz pabarijis mahnitizigu.

No eekschsemem.

Rolbuschas-Bauskas dselszela projektu,

kâ to „Torg.-Prom. Gaz." sino, schinîs deenâs apspreesch jaunu dselszeku buhwes komisijâ. Buhwes usnehmeji esot K. Bienemans, B. Lodinsch, grafs Pahlens no Kauzemindes, Meschotnes firsts Liewens un Leel-Eezawas grafs Pahlens. Schis dselszelsch sahksees no Bauskas un ces no schejeenes uz Maskawas Wentspils-Ribinskas dselszela Leel-Eezawas stazīju un no schejeenes uz 10½ werstes no Rigas attahlo Rolbuschas stazīju uz Rigas-Jelgawas dselszela. Bez tam nodomats taisit no Bauskas 5½ werstes garu sara liniju uz Meschotnes muischas fabriku. Buhwes usnehmeji aprehkinajuschi, ka dselszelam buhschot ko west ap 13,852,000 pudu daschadu pretschu, par ko eenahkschot 291,000 rbl. un par pasascheeru weschanu eenahkschot 56,000 rbl., jeb kopâ 347,000 rbl. Rihzibas isdewumi aprehkinati uz 156,000 rbl., tâ ka paliktu pahri ap 191,000 r. Buhwes isdewumi aprehkinati uz 1,982,000 rbl., kuri sedsami islaischot akzijas 300,000 r. wehrtibâ un obligaziju aisnehmumu par 2,400,000 rbl. Akziju kapitala prozenti aprehkinati uz 20 no simta.

Peterburga. IV. kahrteja brukas darbu isstahde, kuru sarihkoja brukas leetu galwenâ pahrwalde, 1911. g. brukas darbeem, slehgta 1. aprilî. Isstahdi no winas atwehrschanas deenas 15. febr. lihdz 1. aprilim apmekleja 2,153 personas par maksu un 930 personas par brihwu, kas ir wisai mazs apmekletaju skaits preeksch tik leelas pilsehtas kâ Peterburga.

— Tarifa komisija sawâ 2. aprila sehdê, starp zitu nolehma atraidit ogku ruhpneeku luhgumu behl tarifa paseminaschanas Domarowas un Donezas akmenogku weschanai uz Baltijas juhras ostam.

— Wiskreewijas birschu arteku preekschstahwju kongresu atklahja 3. aprilî Peterburgâ Nobeka tautas namâ. Kongresa programâ usnemti jautajumi par strahdneeku arteku konkurenzi ar birschu arteleem, par atbildibas paleelinaschanu atteezotees uz isschkehrdibam, par isglihtibas lihmena pazelschanu artelos, par wehlamu 1905. g. 16. junija likuma noteikumu pahrgrosischanu, par birschu arteleem, par atteezibam starp birschu arteleem un to klienteem u. z.

Rostowa pee Donas. Kafe-schantanâ „Buf" noschahwâs swehrinata adwokata palihgs Gurowitschs. Eemesls — dsihwes apnikums.

Taganroga. No schejeenes 2. aprilî sino, ka uz juhras un apkahrinê plosijusês breesmiga auka. Noslihzis daudz swejneeku. Ostâ eewilkts daudz struhgu, kuru laudis dabujuschi wilnos galu. Bez tam wisâ apkaimê zaur krusu isnihzinati tikko usdihguschee wasaras sehjumi. Ari seemaji atrodas behdigâ stahwoklî.

Rasana. Nomira walsts padomes lozeklis, gubernas muischneezibas preekschneeks kambarkungs Draschusows.

Perma. Sche isplatijuschâs runas, ka jeparkijas skolâ sagiftejuschâs 80 skolneezes. Sagifteschanâs eemesli naw sinami. 2. aprilî isplatijâs sina, ka sagiftejees ari pulks saldatu.

Tula. Studenta grafa Tolstoja paschnahwiba. Sche nonahwejees Maskawas universitates students, swehrinata adwokata grafa Tolstoja dehls. Paschnahwibas deenâ winsch bij solijees eet uz balli pee gubernatora, bet kad mahjâs neeerades, sahkuschi meklet un atraduschi mahjâs lapenê ar lobi kruhtîs. Paschnahwibas eemesli naw sinami.

Widseme.

Riga. Isstahdes sarihkoschana un wehsturiska raksta isdoschana 1812. gada peeminai. Nahkoschâ Rigas pilsehtas domneeku sehdê, 9. aprilî starp zitu nahksees spreest ari par 1812. g. peeminas swineschanu. Jau pilsehtas domneeku 19. septembra 1911. g. sehdê nolehma starp zitu zelt Rigâ toreisejâ kara wadonim Barklajam-de-Tolli peeminekli. Tagad „Baltijas senlaiku wehstures pehtneeku beedriba" eesneegusi Rigas pilsehtas waldei preekschlikumu sarihkot scha gada nowembra un dezembra mehneschos „1812. gadam par peeminu wehsturisku isstahdi". Isstahdê nodomats sawahkt wisu, kas ween mums usglabajees wehl no ta laika wehsturiskâm peeminam un tâ dotu plaschâm Rigas eedsihwotaju kauschu aprindam eespehju, stahditees sew preekschâ toreisejo wehsturisko laikmetu, kahds tas isweidojees ari Rigâ. Isstahdê buhtu nogrupejamas sekoschas nodalas: 1) Rokraksti, wisaugstakee reskripti, autografijas, wehstules, deenu grahmatas u. t. t. 2) Drukati isdewumi: ussaukumi, deenas pawehles, broschuras, tâ saukti Rigas biketeni u. t. t. 3) Plani, kartes un skati no Rigas un zitâm wehsturiski eewehrojamâm weetam, kaujas laukeem u. t. t. 4) Portrejas un bistes. 5) Keisara Napoleona I. un leelâs armijas karikaturas. 6) Medalas, goda sihmes. 7) Kara eerotschi un brunas. 8) Kostimi un mundeera peederumi. 9) Mehbeles, mahjas eerihkojumi, mahksłas preekschmeti. Isdewumi isstahdei, kura sarihkojama pilsehtas mahksłas musejâ, aprehkinati uz 3500 rbl.; katalogu brukaschana trijâs weetejâs walodâs 1750 r., grawejameem un mahksligeem tipografiskeem darbeem 100 r., sahles isdoschanai 450 rbl., transporta isdewumeem 200 rbl., mahzitu palihga spehku atalgoschanai, kanzlejas isdewumeem, braukumeem u. t. t. 500 r., daschadeem isdewumeem, kopiju isgatawoschanai, fotografiskeem usnehmumeem, apkalpotajeem u. t. t. 500 rbl. — Pilsehtas walde tahdu isstahdi atsihst par wisai wehlamu ar to noteikumu, lai isstahdes komitejâ buhtu ari pilsehtas waldes preekschstahwis un lai maksa par eeeju, kâ ari eenahkums par pahrdoteem katalogeem nahktu Rigas pilsehtai par labu. Bez tam pilsehtas walde atsihst wisai wehlamu, isdot wehsturisku peeminas rakstu, pehz 1910. gada parauga, par notikumeem 1812. gadâ. Tahdu rakstu sastahdijis generalschtaba kapitans W. E. Schamows ar wirsrakstu: „Tehwijas karsch 1812. g. Operazijas Tilschas-Jelgawas-Rigas wirseenâ." Kara autoritates par scho rakstu atsaukuschâs ar usslawu un atsihschanu un Rigas pilsehtas arkiwars to atsinis par drukaschanas zeenigu. Pilsehtas walde leek preekschâ autora honoraram sihmet 300 r., drukas isdewumeem ap 1200 r. Nauda no W. E. Schamowa rakstu pahrdoschanas nahk pilsehtai par labu. Tâ wiss isdewums minetâs isstahdes sarihkoschanai un wehsturiskâ raksta isdoschanai ismaksatu 5000 r., kuru sumu pilsehtas walde ceteiz atlaut no reserwes kapitala „A".

No Rujenes. Mahzitaja behres. Peektdeen, 30. martâ scheit apglabaja weetejo mahzitaju Grossbergu. Nelaiki iswadija no basnizas uz Behrtuka kapeem. Basnizâ runaja wahzu walodâ G. amata beedrs mahzitajs Baers. Uz kapeem no nelaika atwadijâs un uslika kronus kahdi nelaika tuwakee pasihstamee. G. sabija schinî draudzê par mahzitaju 30 gadus. Sakarâ ar scho gadijumu teek mineti uz scho wakanto weetu daschadi kandibati: cand. theol. E. Bergs, cand. theol. L. Adamowitschs, cand. theol. A. Needra u. z. Rujenes Seemeļ draudze, kuras dakâ eekriht ari meestinsch, ir weena no eenesigakâm Widzemê. Pagaidam scho weetu ispilda Deenwidbraudzes mahzitajs Baers.

— Dedsinataji. Pee mums pehdejâ laikâ beeschi atkahrtojas ugunsgrehki. Wehl preeksch Leeldeenam nodega meestinâ tuwu pee stazijas kahda rentneeka K. mahjas, pee kam sadega wisa labiba. Pehz tam wehl esot pamaniti pee weenas un otras mahjas uguns peelaischanas mehginajumi. Un beidzot naktî uz 2. aprili sch. g. iszehlâs atkal ugunsgrehks pareistizigo braudzes semes rentneeka R. mahjâs, kur nodega dzihwojamâ mahja ar riju. Tanî paschâ naktî pamanija uguni pee kahdas mahjas Wirkenu eelâ, kur uguni paschu spehkeem isdewâs apslahpet. Runâ, ka schinî leetâ rihkojas kahda organiseta dedsinataju banda. Lihdz schim wehl wainigee naw atrasti. Tagad polizija no mahjsaimneekeem prasa parakstus ar apsolijumu, ka paschi apsargâs mahjas. Laudis steidz apdroschinat tagad netik mahjas, bet wisu inwentaru. Apdroschinaschanas beedribu agenteem darba pilnas rokas. „L."

Kurseme.

No Leepajas. Preses prahwa. 2. aprilî weetejâ apgabalteesa isteesaja Dr. J. Alkschna suhdzibu pret Andreju Behrsinu, bij. „Dsihwes" redaktoru par apmeloschanu presê uz sodu likumu § 1535. pamata. Teesa peespreeda Behrsinam diwi mehneschus zeetuma.

No Bauskas. Pirmo leeldeenu nakti garnadschi apzeemojuschi schejeenes katolu mahzitaju. Kamehr mahzitajs bijis basnizâ, tikam istukschota krahsne, isnemti zepeschi un ziti ehdeeni. Lai gan tuhlin polizija isdarija kratischanas, bet bez panahkumeem. — Taî paschâ naktî ari Jelgawas weesnizas turetajam J. K. kgm no aisslehgtas bufetes isnemti 60 rbl. skaidrâ naudâ, kas bijusi atwilktnê. Ari ta palika neatrasta, jo meklescha neko nepanahza.

No Sarkanmuischas. Salo zeturtdeen, pulksten 8 wakarâ Lihbju zeemâ swejneekam Waltam Waldmanim nodedsinata juhrmalâ swejneeku buhdina. Nedaudz deenu preeksch tam Waldmanis nowedis uz buhdinu tihklus, kuri bijuschi jau pilnigi sagatawoti preeksch swejas. Tihklu wehrtiba apmehram 200 rbl. un buhdinas 100 rbl., kas ir leels saudejums preeksch nabaga swejneeka. Domâ, ka tihkli buhschot pa preekschu issagti un tad uguns peelikta, lai slehptu pehdas.

No Walles. Wisos kalendaros atsihmets, ka Walles muischâ teekot notureti sekoschi tirgi: 1) zeturtdeen pehz Jurgu deenas, 2) zeturtdeen pehz krusta paaugstinaschanas deenas un 3) pirmdeen pehz 10. nowembra. Tomehr tirgi sche neteek nekad notureti. Senak, kad krogi bijuschi, tad gan tirgi tikuschi notureti un kahds pahris maisneeku un schihdu atbraukuschi ar kahdeem sihkumeem, bet tagad tirgi sen jau wairs te neteek notureti. Tadehl kalendaru sastahditajeem buhtu eeteizami, is tirgu saraksta Walles muischas tirgus dsehst, jo tahdu sche naw un neteek wairs notureti.

No Kuldigas apgabala. Kuldigas latweeschu luteranu draudzes puischi un meitas sahka eet mahzibâ 9. aprilî, lai sagatawotos uz eeswehtischanu. Mahzibas laiks nolikts uz diwi nedelam un eeswehtischana notiks tuhlin pehz tam 22. aprilî. Zik paredzams, tad eeswehtamo jauneeschu buhs ihsti prahws skaits, jo Kuldigas latweeschu luteranu draudze ir weena no leelakâm Kurzemê. — Leeldeenas swehtkos basnizâ pee kristibam tapa nesti 23 behrni latweeschu luteranu draudzê un sakâ zeturtdeenâ pee deewgalda bija 600 draudzes lozekli. Wisu schis draudzes lozeklu skaitu rehkina uz 20,000 dwehselem. — Kalna muischas pagasta skolu patlaban apmeklê 300 skolneeki, pee kureem strahdâ 3 skolotaji. Schi ir pate leelakâ pirmmahzibas skola wisâ tuwakajâ Kuldigas apkaimê. Pate masakâ no tâm ir Kurmales pagasta skola, kurâ strahdâ 1 skolotajs pee 50 behrneem. Schis skolas skolotajs Grinberga kgs ir bez tam leels drawneeks un schinî sinâ apkahrtnei ir par teizamu paraugu. Uz wina cerosinajumu pagahjuschâ gada rudenî tad ari Kurmales pagasta skolâ tapa notureti bischkopibas kursi. Buhtu teescham wehlams, ka apkahrtnes eedsihwotaji peegreestu leelaku eewehribu schai laukſaimneezibas nozarei, kura, ja to

nostahda kà peenahkas, atmet deesgan labu pelnu. Deemschehl lihds schim newaram teikt, ka schejeeneeschi buhtu kahdi eewehrojami bischu draugi. — Tapat ari ar dahrskopibu, kura war dot deesgan labu blakus eenahkumu muhsu laukſaimneekeem, schejeenes apgabalâ wehl stahw deesgan behdigi. Gan pee weenas, otras mahjas sastopam pa kahdam augku koku puduritim, bet tee paschi neteek peenahzigi kopti un tapehz ari mas ko isdod. Tikai kahdi reti saimneeki nopeetni nodarbojas ar dahrskopibu un tee ari no tàs dabun labu eenahkumu.

„R. A."

No Jelgawas.

Latweeschu teatris. Jelgawas Latw. Skolu un Isglihtibas Beedriba bija 5. aprilî mums, jelgawneekeem, sarihkojusi ihstu mahkslas baudijumu, aizinadama uz weesu israhdi Rigas Interim-Teatra personalu teizami pasihstamajâ dramâ „Anna Karenina". — Israhde, kà pats par sewi protams, noriteja wisai dailâ kahrtâ, pee kam spirmos lawrus guwa abi lugas dischako waronu tehlotaji: Anna Karenina — Julija Skaidrite un grafs Wronskis — Reinholds Weizs. — Nams, kà likàs, bij ispahrdots, tà ka zerams, ka ari Isglihtibas Beedriba buhs warejusi kahdu daku atlizinat saweem skaistajeem mehrkeem.

Dseesmu wakars. Jelgawas Latw. dseedaschanas beedriba „Lira" sarihko swehtdeen, 8. aprilî, Jelgawas Latw. Beedribas telpâs dseesmu wakaru ar wisai kuplu programu. — Dseedaschanas preekschnesumeem sekos deja un rotalas. — Sahkums plkst. 8. wakarâ. Dseesmu wakaru wadìs brihwmahksleneeks O. Kaulina kgs.

Eedomibas augli. Kà daschkahrt publika teek maldinata aiz eedomibas, peedsihwojam schinìs deenâs. Pahrrunajot schejeenes Annas basnizâ Leelo peektdeen no Rigas mahkslineekeem, M. Wiegner-Grünberg kdse, O. Vogelmana un P. Sakſa kgeem sarihkoto garigo kozertu, „Tehwijas" eedomigais musikas rezensents „—s" naw warejis atturetees pee schi gadijuma labi nesadewis ari schìs basnizas wezajàm ehrgelem. Deemschehl schim gudrineekam isgahjis tà paplahni, jo negribot noschahwis atkal weenu treknu buku. Winsch raksta („Tehw." № 36.) starp zitu tà: „Wisus trihs mahksleneekus pawadija J. Kades kgs — wisai korekti, zik tas nu eespehjams uz tahdam wezàm „grabascham", kahdas ir schìs basnizas ehrgeles, kuras brihscheem „eepihkstàs", newaizadamas, waj tas weetâ waj neweetâ." Nesinatajam lasitajam tas skan tà itin newainigi, bet ko lai saka sinot, ka, isnemot weenigu Wiegner-Grünberg kdses dseetato dseesmiņu, wisus trihs mahksleneekus pawadija Kades kgs newis uz tahdam wezam „grabascham", kahdas ir schìs basnizas ehrgeles etc., bet gan uz itin jauna harmonija, kas bij ihrets no Günthera instrumentu noliktawas. Ja nu „Tehw." refer. naw bijis spehjigs isschkirt jaunu harmoniju no wezam ehrgelem (lihdsigi kà kahdâ senakâ gadijeenâ klaweeres no orkestra), zik augsti wehrtejami gan tad tahdi spreedumi?

Kahds no publikas.

Pehz nokalpoteem gadeem paaugstinati: Talsu aprinka kara komisijas darbwedis Sahlits par kolegiju asesoru. Kursemes kameralwaldes wezakais galda preekschneeks Berganſs — par kolegiju padomneeku. Kuldigas rentejas wezakais grahmatwedis Lichatschews — par galma padomneeku. Bijuschais Jelgawas rentejas I. schkiras kasieris Maass — par titularpadomneeku. Leepajas rentejas I. schkiras kasieera weetas ispildìtajs Baders par kolegiju sekretaru. — Par gubernas sekretareem: Kameralwaldes grahmatwedis Poscharskis, kanzelisti Wihtols un Paschkewitschs un Wentspils rentejas I. schkiras kasieris Dawidowitschs; par kolegiju registratoreem: kameralwaldes grahmatwescha palihgs Gruschtschinskis, kanzelists Hartmanis un Leepajas rentejas kanzelists Woitkewitschs.

Apbalwoti ar Sw. Annas II. schkiras ordeni Baltijas domenu waldes pahrwaldneeka palihgs Konstantins Lebedews un ar Stanislawa II. schkiras ordeni Kursemes gubernas wezakais fabriku inspektors Aleksejs Pilajews.

Nekaunigs ubags. 2. aprilî apzeetinaja gorodowojs Kroitscha trakteerî kahdu J. U., kursch nekaunigâ wihsê usmahzàs trakteera apmekletajeem ar dahwanu luhgschanu un kad tas nelihdseja, tad teem draudedams usbruka. Wedot uz poliziju, tas usbruka ari gorodowojam, tam saplehsdams drehbes un pahrraudams sobina siksnas.

Apzeetinats welosipedists. 2. aprilî apzeetinaja gorodowojs Jelgawas pilsoni W. D., kursch brauza wakara tumsâ bez luktura. Israhdijàs, ka ari wajadsigàs atlaujas tam naw. D. paskaidroja, ka welosipeds peederot wina brahlim.

Automobils. Treschdeen, 4. aprilî, ap pulksten 5 deenâ brauza kahds balku wedejs pa Leelo celu, netahlu no Dobeles wahrteem. Winam pretim brauza 119. Archangelogorodas dragunu pulka komandeera automobils. Balku wedeja sirgs sahka trakot un usskrehja wirsû kahdas lauzeneezes rateem, apgahsa tos un issweeda iz teem lauzeneezi. Par laimi paschi brauzeji tika zauri ar wesalu ahdu, bet sirgu leetas tika saraustitas un sabojatas un ilksis pahrlaustas. Automobila waditaji atstahja zeetuschos liktena warâ un turpinaja meerigi sawu zeku.

Wezais.

Labibas zenas Rigas leeltirdsneezibâ.

		Pahrd.	Pirz.
Kweeschi:	Tendenze: atlaidiga.		
	Orenburgas, 110 mahrz.	—	—
	Kursemes 126 mahrz.	—	—
	Rjasana-Ural, 130 mahrz.	—	—
Rudsi:	Tendenze: stingra.		
	Kreewijas 120 m.	—	—
	Kursemes, 120 mahrzinas	112	111
	Stepju, 120 mahrz.	—	112—113
Auſas:	Tendenze: stingra.		
	Kr. nesch. laba preze	109—110	108—109
	Kreewijas baltàs	—	—
	weenkahrschàs	113—116	112—113
Meeschi:	Tendenze: loti stingra.		
	Kreewijas 100 mahrzinas.	110	108—109
	Kursemes, 106/107 mahrz.	—	—
	Kursemes, 110 m.	—	—
	Widsemes, schahw., 112/113 m.	119—120	117—118
Linu sehklas:	Tendenze: meeriga.		
	Kreewu, schahw., laba pr.	—	—
	Widsemes, schahwetas	222—223	218—219
	Kreewu weenkahrschas.	222—223	218—219
	Stepju	—	—
Ellas rauschi	Tendenze: stingra.		
	Weetejee	125—127	123—124
	Kreewu	124—125	121—122

Linu zenas.

turàs apmehram schahdàs robeschàs:

Baltgalwji:	Ristini	60—64	rbl. birk.
	Zinskroni	58—69	„ „
	Superior-pihki	51—52	„ „
	Pihk-kroni	42—43	„ „
	Brahki	—	„ „
Sakgalwji:	Ristini	59—60	„ „
	Hofsdreibandi	53—54	„ „
	Dreibandi	47—48	„ „
	Brahki	39—40	„ „
	Widsem. dreibandi	30—31	„ „

Kursemes baltgalwju zenas ir no 1—2 rbl. par birkawu sèmakas nekà Widsemes.

Tendenze: rahma.

Wisjaunakàs sinas.

Saules aptumschanàs nowehroschana Kreewijâ.

Pet. tel. agent. sino:

Serebrjankâ (uz Seemel-Reetrumu dselszela), 4. aprilî Serebrjankas stazijâ eeradàs no Peterburgas ekstrà wilzeeni, pahrpilditi ar personam, kas brauza nowehrot saules aptumschoschanos. Pirmajâ wilzeenâ brauza gandrihs weenigi Peterburgas augstskolu un widusskolu audsekni, otrâ eeradàs zeku ministra beedrs Schtschukins un daudz schurnalistu. Pulkowas observatorijas astronomi un ziti mahziti wihri bij eeraduschees Serebrjankâ jau 3. aprilî. Laiks bij nowehroschanai labwehligs. Aptumschoschanàs sahkàs plkst. 1 un 30 min. deenâ. Putksten 2 un 47 min. eestahjàs aptumschoschanàs rinkweidigâ fase, kas sazehla wispahreju sajuhsmu. Bij skaidri redsams tumschais mehnesa, apjosts ar mirdsoschu saules josta. Saules kronis nebij redsams. Rinkweidigâ fase turpinajàs 17 sekundes. Aptumschoschanàs beidsàs ap plkst. 4 deenâ.

Peterburgâ, 4. apr. Ofiziali. Galma ministra telegrama no Sewastopoles 4. aprilî: Wina Majestatei Kungam un Keisaram lihds ar Tronamantineeku-Zesarewitschu un Augstajàm Meitam labpatika ar Keisarisko jachtu „Standart" isbraukt sanemt Hessenes leelherzogu un leelherzogeeni, kuri lihds ar behrneem eerodas Liwadijâ.

— Walsts padome Akimowa wadibâ nolasija pa panteem pirmmahzibas likumprojektu, apspreesdama pirmos 9 pantus. Nahkamâ sehde 6. aprilî.

Maskawâ, 4. apr. 4. aprilî no rihta Kolowzews peenehma Maskawas muischneezibas deputaziju un Maskawas gubernas waldes lozekkus. Wakarâ ministru preekschneeks dosees uz Peterburgu.

Sewastopolê, 4. apr. Pulksten 10 no rihta eeradàs Hessenes leelherzogs ar laulatu draudseni un behrneem. Keisariskâ peestahtnê augstos weesus sanehma Wina Majestate Kungs un Keisars lihds ar tronamantineeku Zesarewitschu un Augstajàm Meitam. Pulksten 11 un 30 min. Kungs un Keisars un augstee weesi Keisariskâ jachtâ „Standart" aisbrauza uz Liwadiju.

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Laukſ. Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedriba,
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenàs no pl. 10—2. Bilanze 30. nowembrî 1911. g. **4,928,855 r. 20 k.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawâ,
Jelg. Laukſaimneezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenàs no pulkst. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibasapdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uz mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakà spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu, angku- un eeksschsemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukſ. Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un masumâ.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiskà Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ,** Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilsehtâs.** Wisadas ruhpneezibas maschinas un rihkus, elektrotechniski peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Jaksmans
drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels krahjums eeksch un ahrsemes stoffu.
Glihti uswalki
no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iswehlê no wisslawenakàm **eeksch- un ahrsemes fabrikàm.** Kà ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteku

Godalgots ar 5 selta un 3 sudraba medaleem.

Ministrijas gada diploms 1911. gadâ.

Grand Prix Romas isstahdê 1911. gadâ.

Skaistuma seepes „Ideal" 765.

Scho seepju leelais patehrejums ir labakà leeziba, par winu augsto labumu.

Lai no maswehrtigeem pakaldarinajumeem issargatos, luhdsam pee pirkschanas labi eewehrot Nr. **765.**

Dabonamas wisàs **apteeku pretschu** pahrdotawàs.

Seepju un parfimerju fabrikas sabeedriba **„Wenus".**
Markowitz un Plöhn.

ПАРИЖЪ ФРАНЦІЯ J. Konopiaty
PARIS 5. Rue Monge **119** bis.

(Luhdsam adresi peesihmet.)

Sargatees no wiltojumeem!

Nedsenatees pehz ziteem pulksteneem. Labeem pulksteneem ir arween sawa wehrtiba.

Pehdejais Parises jaunums!

Selta pulksteņu weetâ, kuri maksà 200 rubli, eeteizam israksstit weenigi iz **Parises** pulksteņus **Chronometr** sistemas, kuru sasona un isskats nav isschkirami no ihsteem selta pulksteņeem. Par metalu un mechanismu labumu galwojam uz 10 gadeem.

Schee pulksteni ir ihsta frantschu selta, loti plahni kungu jeb dahmu, ar 3 masiweem wahkeem, ar wislabako mechanismu, gahjeens uz akmeneem uswelkams remontuar 36 stund. reiz, un ar ismehginatu gaitu uz minuti, seltitu jeb sudrabotu ziperblati. **Makszà weens pulkstenis 5 rub. 25 kap, diwi pulkst. 10 rub., tschetri pulkst. 19 rub. 50 kap. Kas no mums schos pulkst. israksstìs, buhs arween pateizigs.** Pee katra pulksteņa peeleek bez maksas: kungu kruhschu, jeb damu kakla kehdi no ihsta frantschu jaunselta, breloku-binokli ar interesanteem Parises stateem, un seemeschka mazinu preeksch pulksteņa. — Suhtischana lihds ar muitu makszà 50 kap. Apstellejumus isdara bez kaweschanas un apsinigi, uz pehzmaksu un bez eemaksas. Ar apstellejumeem pee mums war greestees wisàs walodàs. Adrese:

ПАРИЖЪ Франція J. KONOPIATY
PARIS 5. Rue Monge 119 bis.

NB. Luhdsam nesamainit ar zitam firmam. Slehgta wehstule uz Parisi makszà 10 kap., waleja 4 kap. Adresi war isgreest un stipri uz kuwera uslihmet.

Leel-Sesawas
Krahschanas-Aisdoschanas Kase.

(Sabeedriba ar beedru neaprobeschotu galwoschanu.)

Jelgawâ, Jelgaw. Laukſaimneez. Beedribas namâ,
Katoku eelâ № 44.

Kases bilanze bija:

1904. g.	31.	dezembrî	11,624 rub.	39 k.	leela.
1905. „	31.	„	55,026 „	24 „	„
1906. „	31.	„	130,700 „	19 „	„
1907. „	31.	„	179,267 „	53 „	„
1908. „	31.	„	325,040 „	64 „	„
1909. „	31.	„	447,011 „	56 „	„
1910. „	31.	„	562,801 „	82 „	„
1911. „	31.	„	775,822 „	88 „	„
1912. „	28.	februarî	797,787 „	48 „	„

Kase peenem noguldijumus no beedreem un nebeedreem un aprehkina par noguldijumeem 3—6½ proz., no noguldischanas deenas skaitot.

Noguldijumus peenem un ismaksà prozentus un noguldijumus katru darbdeenu no pulkst. 10—2 deenâ. Noguldijumus war ari eesuhtit pa pastu (Гросъ-Сессауской ссудо-сберегательной Кассѣ, гор. Митава, Католическая ул. 44). Pehz naudas sanemschanas teek pehz noguldìtaja usdotas adreses tàpat pa pastu issuhtita noguldischanas sihme.

Uz noguldìtaja peeprasijumu issuhta ari pa pastu noguldijumu prozentes.

Kase aisdod naudu tikai beedreem pret obligazijam (nekustinamu ihpaschumu), wehrtspapireem un uz galweneekeem. Par aisdewumeem teek aprehkinatas 7—8½ prozentes. Peeprasijumus pehz aisdewumeem war eesneegt katru deenu. Waldes sehdes sewischki preeksch aisdewumu isspreeschanas treschdeenam.

Kases kantors atwehrts katru darbdeenu no plkst. 10—2 deenâ. Beedru naudu war eemaksat waj nu wisu (25 rublus) uz reisi — waj dalam — ne masak kà 1 rbl. 20 kap.

Walde.

Kristianijâ, 17. (4.) apr. Stortings atwehleja 136,365 kronas Amundsena ekspedizijai uz seemeļpolu.

Dernâ, 17. (4.) apr. Turki, kas bij eenehmuschi posiziju augstumos pretim italeeschu apzeetinajumeem, 17. (4.) apr. no dascheem leelgabaleem atklahja uguni, bet tika atsisti. Italeescheem 1 kritis, 1 eewainots.

Pekinâ, 17. (4.) apr. Eeradàs kreewu suhtnis.

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskà (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba **„Latweeschu Awises."**
Atbildigais redaktors: **R. Purinsch** (Purinu Klàws).

Peenemu ahdas, dsimuma, puhschla un sifilisa slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak.
Dahmas un behrnus no 5—6 w.
zaurstatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marstral-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel.
telefons 5492.

Sobu ahrsts
H. Gutmans
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1
(weenstahwa namâ).
Runas stundas no plkst. 9—1 un no 3—5, swehtdeenâs no 9—1.
Sobus iswelk bes sahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahksligi sobi ar un bes platem selta kroni.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwa wisadas laukfaimneezibâ, dahrskopibâ un mahjfaimneezibâ wajadsigâs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos. **Ellas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

Torgs.
Otrâ maijâ sch. g. pahrdos Jelgawas apgabala teesâ wairaksolischanâ namu, kas atrodas Jelgawâ, Petera eelâ Nr. 26. Obligazijas 2,500 rub. un takseta wehrtiba 13,000 rub. Tuwakas sinas paseedsi turpat.

Rahtsmuischâ
teek no 23. aprila sch. g. **isnomats** kopâ jeb art daliti: weens sirgu stallis preeksch 30 sirgeem, wahguschi un seena schkuhni, kâ ari 4 atsewischkas istabas, katra ar ⅓ puhraweetas semes. Tuwakas sinas dod **Pilsehtas Waldê** pilsehtas padomneeks Kupffera kgs.

Jelgawâ, 31. martâ 1912. g.

Mahzeklis
war peeteiktees mechaniskâ un atslehdsneeku darbnizâ pee atslehdsneeku meistara **Chr. Biemana,** Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 21.

Aktiebolaget
BALTIC
Södertelje (Sweedrijâ).
Fabrikas noliktawa preeksch Kreewijas:
Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ Nr. 27,
blakam Latweeschu Laukfaimneeku Ekonom. Sabeedribai.
Peedahwa zeen. laukfaimneekeem slawenos
„Baltic" rokas separatorus
ar weenkahrschu trumuli un ar schkihwjeem.

„Baltic" separatori ir nepahrspehti tapat nokrehjoschanas, kâ weenkahrschas, stipras konstrukzijas un weeglas gaitas sinâ.

„Baltic" separatori godalgoti wisâs isstahdês, kur tee isstahditi, ar pirmam godalgam.

„Baltic" spehka separatorus.
Jauns un eewehrojams peensaimneezibam:
„Baltic" turbines peeniza.
Katalogi un zenu rahditaji par brihwu.

Wislabako filtreto
motoru naftu
motoru un zilindru ekku
peedahwa
J. N. Ter-Akopows,
Jelgawâ, Katrinas eelâ Nr. 6. Telefons 463.

Latweeschu Sawstarpigâs Dsihwibas Apdroschinaschanas Beedribas Walde
zaur scho beedribas lozekkus padewigi usluhds us kahrtigu beedribas
general-sapulzi
26. aprilî 1912. g., pulkst. 2 deenâ, **Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas sahlê,** Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 44.

Deenas kahrtiba:
1. **1911. g. darbibas pahrskats un rewisijas komisijas referats.**
2. **Pelnas isdalischana.**
3. **1912. gadam budschets un darbibas plans.**
4. **Wehleschanas.**

Sargatees no pakaldarinajumeem!
Nepahrspehjams preeksch gimenes
Sauza kwasa
un
skabbi kahposti
is dabisteem eesaleem.
Analise Nr. 9462.
Isgudrotajs
J. D. Skworzows.
Adrese:
Maskawâ, Saukwasa.
Daudz pateizibas wehstuku un godalgu. — Peeprasieet zenu rahditajus par welti.
Sargatees no pakaldarinajumeem!

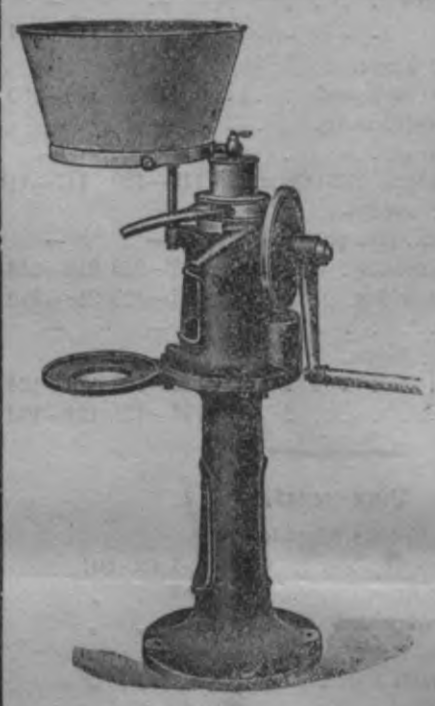

Angstu original
„Lister" separatori.
un
„Lister"
sweesta kustamas muzas
neweenâ saimneezibâ
nedrihkst truhkt.
Tuwakas sinas issneedz galwenais fabrikas weetneeks Baltijâ un Kreewijâ
Teodors Birkmans Rigâ,
Gertrudes eelâ Nr. 56, telefons 6626.

Weetneeks Jelgawâ un apkahrtnê: **J. J. Sakenfeld,** Akzises eelâ Nr. 3, pretim tirgum. **Telefons 252.**

Rigas Mehrneeku Kursi
Paulutschi eelâ Nr. 15,
Dsena gimnasijâ.
Telefons Nr. 51-61.

Wasaras kurss sahksees 4. junijâ.

Luhgumrakstus ar dokumenteem jau peenem.

Interesanteem tuwakas sinas issuhta pret 7 kap. pastmarku, bet personigi prospekti dabujami par welti; programas ar grahmatu sarakstteem á 25 kap.

Kursu lektori: Rigas Politechniskâ Instituta profesors W. E. Ehrenfeuchts (geodesija).

Rigas Politechniskâ Instituta asistents A. J. Buchholzs (prakt. geod. un planu sihmeschana).

Mangalu Juhrskolâ krona deenestâ stahwoschais matematikas un astronomijas skolotajs **A. M. Schagars** (matematika).

Inscheneers-technologs A. A. Sawjalows (kulturtechnika).

Rigas Apgabala Teesai peeskaititais **cand. jur. E. E. Grünbergs** (likuma sinaschana).

Terbatas Uniwersit. asistents A. A. Dubjanskys (geologija ar taksaziju).

Kurseem pascheem bagatigs geodesiku instrumentu krahjums.

Patlaban kursu direkzijas rihzibâ ap 200 krona mehrneeku palihgu weetâs. **Preekschneeks.**

!! Wislehtakas zenas !!

F. Lukis,
28 **Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 28,** 28
seepju fabrikanta Frischa namâ (luhdsu eewehrot **Nr. 28**).

Musikas instrumentu, schujmaschinu un welosipedu weikals.
Laipni peedahwâ no sawa bagata krahjuma stihgu un puhschamus instrumentus.
Gramofonus ar wisjaunako konstrukziju,
Harmonikas, koti leelâ iswehlê wisadas sortes.

Leels schujmaschinu lehgeris, no labakâm un slawenakâm fabrikam ar ilggadigu galwoschanu. Wisus augschâ minetos rihkus pahrdodu ari us nomaksu, par lihdz schim nedsirdeti lehtâm zenam, bez prozentu peeskaitischanas. Weegli maksaschanas nosazijumi, sahkot no 3 rubl mehnesi. Wislabakâs ahrsemes solo-stihgas un gramofonu adatas. **Gramofonu plates** leelâ iswehlê wisâs walodâs, koti lehti, jau no 60 k. gabalâ, wissaunakee usnehmumi.

Pascha leela mechaniska darbniza
preeksch wiseem instrumenteem, welosipedeem, schujmaschinam u t.t. **Klaweeru un harmoniumu** islaboschanu un noskanoschanu isdaru koti lehti un noteiktâ laikâ. Laipni luhdsu, paschu interesê, labâ, mani pagodinot un par manas prezes labumu un wehl lihdz schim nebijuschâm lehtâm zenâm pahrleezinatees.

Laipna apkalposchana. Ar augstzeenibu
F. Lukis, Katoku eelâ Nr. 28.

!! Wislehtakas zenas !!

Sargatees no wiltojumeem!
Prowisora
G. F. Jürgens'a
Kor-Timolin seepes
pret swihstschanu, nodegschanu, saules plankumeem, pinnem un dselteneem plankumeem.
Smarschigas, augstakâ labuma
tualet seepes.
Dabonamas wisur!
1/1 gab. 50 k. 1/2 gab. 30 k.

Celta medalis Londonâ 1893. g.
Galwenâ noliktawa pee G. F. Jürgens'a, Maskawâ.

Skaistumu un jaunumu
peedod katrai seeweeschu sejai.
Pahrdots miljoneem podinu.

Ed. Zehders — Rigâ,
Karla eelâ Nr. 11.
Laukfaimneezibas maschinu krahjums
eeteiz
Richard Garret u. dehla Leistonâ (Anglijâ)
kâ sen gadeem par labakâm atsihtas un wisplaschaki isplatitâs
lokomobiles un twaika kulmaschinas
wisjaunakâs konstrukzijas
Jauns! Lokomobiles Jauns!

Tagad konstruetas us **10 atmosferam** arba speedeena.
Jaunakâ paschbrauzeja lokomobile,
weeglas gaitas un leela sirgu pehka.
Wehstulu adrese: **Ed. Zehder — Rigâ.**
Gehpelu un rokas kulmaschinas wisjaunakâs konstrukzijas

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klaht 1 peelikums.

Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr. agr. G. Landsberga drukatawâ.